

Dosarul nr. 2ra-1631/22
2-17140974-01-2ra-16112022

Prima instanță: (Judecătoria Chișinău, sediul Centru) V. Puica
Instanța de apel: (Curtea de Apel Chișinău) A. Panov, M. Anton, O. Cojocaru

Î N C H E I E R E

14 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către avocatul Chișca Maxim
în interesele Mariei Tipa,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ciorba Svetlana
împotriva Mariei Tipa cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a
cheltuielilor de judecată,

la cererea reconvențională depusă de Tipa Maria și Tipa Ilie împotriva
Svetlanei Ciorba cu privire la declararea nulității actului juridic,
împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 aprilie 2022,

c o n s t a t ă :

La 08 februarie 2017, Ciorba Svetlana a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Mariei Tipa cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a
cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, Ciorba Svetlana a menționat că la 31 decembrie 2011,
i-a împrumutat Svetlanei Tipa suma de 373 500 lei, pentru care ultima a semnat o
recipisă.

Pârâta s-a obligat să restituie împrumutul până la data de 30 decembrie 2014,
însă, Tipa Svetlana a restituit numai suma de 54 188 de lei, ultima achitare fiind la
data de 04 septembrie 2014.

Reclamanta Ciorba Svetlana a solicitat, inclusiv prin cererea de concretizare a
pretențiilor (f. d. 158 Vol. I), încasarea de la Tipa Maria a sumei de 319 311 lei cu
titlu de împrumut, încasarea sumei de 177 217 lei cu titlu de dobândă de întârziere
și încasarea cheltuielilor de judecată.

La 21 august 2017, Tipa Maria și Tipa Ilie au depus cerere reconvențională împotriva Svetlanei Ciorba cu privire la declararea nulității actului juridic (f. d. 42-43 Vol. I).

În motivarea cererii reconvenționale, au invocat că nu recunosc obligația și actul juridic în temeiul căruia Ciorba Svetlana solicită încasarea datoriei, deoarece nu au primit nici o sumă de la ultima.

Tipa Maria și Tipa Ilie au solicitat declararea nulității recipisei din 31 decembrie 2011.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 12 noiembrie 2020, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Ciorba Svetlana

S-a încasat de la Tipa Maria în beneficiul Svetlanei Ciorba suma de 319 311 lei cu titlu de datorie, suma de 177 217 lei cu titlu de dobândă de întârziere și suma de 1 000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

S-a respins cererea reconvențională depusă de Tipa Maria și Tipa Ilie.

Pentru a se pronunța astfel, prima instanță cu referire la circumstanțele cauzei a reținut că la 31 decembrie 2011, Ciorba Svetlana i-a împrumutat pârâtei suma de 373 500 lei, iar prin recipisa din 31 decembrie 2011, pârâta s-a obligat să-i restituie reclamantei împrumutul contractat până pe 30 decembrie 2014, potrivit unui grafic de rambursare.

Instanța de fond a constatat că pârâta nu și-a onorat obligația de restituire, fiind încălcate termenele stabilite, însă pârâta a invocat în referință că nu a semnat nici o recipisă și că nu a luat cu împrumut nici o sumă de bani.

Prin Raportul de expertiză nr. 3033 din 23 decembrie 2019, s-a stabilit faptul că textul scris al recipisei din 31 decembrie 2011, prin care pârâta confirmă împrumutul și prin care se obligă să-l restituie în rate până pe 30 decembrie 2014, și anume „31 decembrie 2011”, „Tipa Maria” și „sunt de acord”, au fost executate de către pârâtă.

Deci, având în vedere concluziile raportului de expertiză, instanța de judecată a concluzionat de a respinge obiecțiile pârâtei privind inexistența împrumutului.

De asemenea, instanța a conchis că, din moment ce părțile au încheiat contractul de împrumut, iar în termenele fixate pârâta nu și-a onorat obligația de restituire a împrumutului, acumulând o restanță de 319 311 lei, urmează a fi admis capătul de cerere privind încasarea datoriei.

Astfel, prima instanță a concluzionat că din moment ce împrumutul urma a fi restituit, potrivit graficului de rambursare semnat până pe 30 decembrie 2014, după această dată pârâta este în întârziere ca urmare a neexecutării, urmând a fi calculată pentru întreaga perioadă de întârziere dobândă de întârziere.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 07 aprilie 2022, s-a respins apelul declarat de Tipa Maria și s-a menținut hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 12 noiembrie 2020.

La 16 august 2022, avocatul Chișca Maxim a declarat în interesele Mariei Tipa recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârilor judecătorești cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea depusă de Ciorba Svetlana să fie respinsă cu admiterea cererii reconvenționale.

Recurenta Tipa Maria, în motivarea recursului a menționat că la baza adoptării actului judecătoresc contestat se statuează o apreciere arbitrară de către instanța de apel a probelor și circumstanțelor relevante speței, or, soluția instanței ierarhic inferioare nu conține o argumentare clară din care să rezulte procesul deliberării și adoptării soluției la care s-a ajuns, fapt ce a rezultat cu examinarea superficială a cauzei.

La caz, a specificat că actul judecătoresc contestat este nemotivat, având la bază o argumentare incertă, neavând putere de convingere.

Or, instanța de apel și-a însușit argumentarea expusă de instanța de fond, fără a fi dată apreciere cuvenită pretențiilor formulate în acțiune în raport cu materialul probator reținut de instanța de fond, precum și cu normele de drept ce reglementează aspectul dat.

La 16 noiembrie 2022, instanța de recurs a expediat în adresa intimetei copia recursului, fiind recepționat de către Ciorba Svetlana la data de 22 noiembrie 2022.

La la 02 decembrie 2022, avocatul Russ Sergiu a depus în interesele Svetlanei Ciorba referință la recursul declarat de Tipa Maria, prin care a solicitat să fie considerat ca inadmisibil.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a emis dispozitivul deciziei la 07 aprilie 2022, iar decizia instanței de apel a fost expediată în adresa avocatului Chișca Maxim prin intermediul poștei electronice la data de 25 iunie 2022.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Recursul a fost declarat la 16 august 2022, respectiv se consideră depus în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinînd temeiurile recursului completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de avocatul Chișca Maxim în interesele Mariei Tipa, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de avocatul Chișca Maxim în interesele Mariei Tipa.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Mariana Pitic

Victor Burduh